

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Plíhalové a soudců Mgr. Marka Dobeše a JUDr. Jana Nohavicy v právní věci žalobce **Butrus Gháliho**, zastoupeného Mgr. Wabim Daňkem, advokátem se sídlem v Praze 1, Rosa na kolejích 31, proti žalovanému **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 13. 6. 2011, č.j. MV-96/VS-2011

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení shora označeného rozhodnutí ministra vnitra (dále též žalobou napadené rozhodnutí), kterým byl zamítnut žalobcem podaný rozklad proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 13.7.2009, č.j. VS-1280/53/2-2009, kterým nebylo podle ustanovení § 7 odst.1 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 40/1993 Sb.), vyhověno žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky.

Žalobce v podané žalobě uvedl, že je nesporné, že při rozhodování o udělení státního občanství hraje značnou roli tzv. správní uvážení. K otázce, jakými kritérii se uvážení řídí, odkázal na příslušnou judikaturu – rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5As 9/2008 a 2As 31/2005. Uvedl, že tato hlediska nebyla správními úřady při rozhodování o žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky dodržena. Zejména jde o hledisko, podle kterého jsou-li splněny podmínky, stanovené v ustanovení § 7 zákona č. 40/1993 Sb., lze zohlednit jen takové podmínky, které jsou výslovně stanoveny zákonem. Podmínka pracovní integrace, na základě níž byla zamítnuta žalobcova žádost, zákonem výslovně stanovena není.

Žalobce zdůraznil, že podmínky nelze konstruovat libovolně a vymezení dalších podmínek nad rámec těch, jež jsou uvedené v ustanovení § 7 citovaného zákona, případně bezpečnostních hledisek podle ustanovení § 10 odst.3 tohoto zákona, musí být restriktivní. Z principů, uvedených ve výše citovaných judikátech Nejvyššího správního soudu, pak podle názoru žalobce vyplývá, že je zde povinnost se zabývat všemi hledisky a naplnění těchto hledisek hodnotit logicky ve vzájemné souvislosti, dodržena přitom musí být i zásada proporcionality. Pokud se týká kritérií proporcionality, odkázal žalobce na kritéria, vyslovovaná ve sjednocené rozhodovací praxi Ústavního soudu ČR z různých oblastí právních vztahů (například sp.zn. Pl. ÚS 4/94, Pl. ÚS 15/96, Pl. ÚS 16/98, III. ÚS 256/01). Poukázal na to, že splnění požadavku proporcionality se posuzuje především z hlediska vhodnosti, potřebnosti a hlediska srovnání zájmů a práv stojících v kolizi.

Žalobce dále uvedl, že z hledisek, která v jeho případě správní úřad bral nebo měl brát v úvahu, v jeho prospěch hovoří splnění podmínek, uvedených v ustanovení § 7 zákona č. 40/1993 Sb., dále délka pobytu v České republice, integrace do společnosti a postavení azylantů odůvodňující zvláštní přístup. Oproti tomu stojí pouze tvrzení správních orgánů, že matka žalobce, o jejíž žádosti bylo rozhodováno týmž žalovaným správním úřadem v jiném správním řízení (spolu s nezletilými sourozenci žalobce) Nurija Š. není dosud řádně pracovně integrována. Žalobce rovněž poukázal na to, že i přes svůj vážný zdravotní stav matka žalobce prokazuje aktivní snahu získat zaměstnání. Vzhledem k pobytu v regionu s vysokou mírou nezaměstnanosti je však velmi obtížné je najít. Žalobce v této souvislosti poukázal na to, že správní orgány obtíže matky žalobce berou na vědomí, akcentují tedy objektivní stav, spočívající v neexistenci pracovně právního vztahu. Další hodnotící úvahy však chybí, zejména nelze seznat, proč není dán skutečný vztah žadatele ke státu v případě, kdy se o zaměstnání pokouší, ale zdravotní stav mu v plnohodnotném zapojení objektivně brání. Není proto dodržena zásada vhodnosti a potřebnosti použitého hlediska a není sledován účel a smysl zákona.

Žalobce dále namítl, že z Evropské úmluvy o státním občanství nevyplývá, že by integrace žadatelů ve společnosti musela dosáhnout vysokého stupně. Poukázal na to, že při tomto přístupu by to fakticky znamenalo, že například zdravotně postižení invalidé se zásadně ztíženou pracovní schopností by nikdy neměli šanci státní občanství získat. Žalobce uvedl, že zdravotně postižené osoby jsou naopak v Evropě vnímány jako skupina znevýhodněná a ohrožená, zejména pak na trhu práce.

Žalobce namítl, že s ohledem na žalovaným akcentovanou zásadu jednotného občanství v rodině nemůže obstát ani úvaha na téma, jakou měl žalobce s ohledem na svůj věk příležitost ukázat, jak se České republice odvděčil za možnost vystudovat a jaký má český stát ze studia žalobce přínos. Takovou podmínku bezpochyby nespĺňují ani nezletilí sourozenci žalobce a tento důvod tak nemůže být důvodem, pro který byla žádost celé rodině zamítnuta.

Žalobce dále poukázal na to, že má v České republice statut azylanta, ale v současné době je problematické jeho státní občanství, neboť se stal občanem Kosova, jehož suverenitu uznává jen část mezinárodního společenství. Jeho osobní status se tak nachází v nejistotě a z hlediska zemí, které neuznaly samostatnost Kosova, se blíží stavu osob bez státního občanství. Z tohoto důvodu by - podle názoru žalobce - neměl být používán argument, že má prakticky stejné postavení jako občané České republiky.

Žalovaný správní úřad ve svém písemném vyjádření k obsahu podané žaloby uvedl, že nabývání státního občanství České republiky udělením na žádost upravuje zákon č. 40/1993 Sb. Tento zákon ve svém ustanovení § 7 odst.1 stanoví podmínky, na základě kterých lze na žádost udělit fyzické osobě státní občanství České republiky. Česká republika tak naplňuje požadavek článku 6 odst.3 Evropské úmluvy o státním občanství a zajišťuje možnost naturalizace osob, které oprávněně a obvykle pobývají na území České republiky. Uvedené právní ustanovení zákona č. 40/1993 Sb. naplňuje rovněž požadavek článku 6 odst. 4 písm.g) citované úmluvy, tedy že usnadní nabývání státního občanství osobám bez státního občanství a osobám se statutem uprchlíka oprávněně a obvykle pobývajícím na jeho území, a dále požadavek článku 16 citované úmluvy, že nebude nabytí státního občanství podmiňovat zřeknutím se nebo pozbytím jiného státního občanství v případech, kdy takové zřeknutí se nebo pozbytí není možné nebo je nelze rozumně požadovat.

Žalovaný odkázal na tzv. Vysvětlující zprávu k Evropské úmluvě, která k článku 4 odst.4 uvádí, že ke splnění tohoto článku stačí, aby zúčastněný stát zajistil příznivé podmínky pro získání státního občanství, pokud jde o osoby, patřící mezi uprchlíky. Zúčastněné státy si však zachovávají volnost rozhodování o tom, zda bude jejich státní občanství takovým žadatelům poskytnuto. Stanovené podmínky tedy - podle názoru žalovaného - nemají ten právní význam, že by při jejich splnění muselo být státní občanství České republiky uděleno. Neexistuje tedy právní nárok na udělení státního občanství České republiky při splnění zákonem stanovených podmínek.

K námitce žalobce, týkající se integračního hlediska při posuzování žádosti o udělení státního občanství České republiky, žalovaný správní úřad uvedl, že státní občanství je charakterizováno jako trvalý, úzký a pevný vztah mezi fyzickou osobou a Českou republikou. Trvalost a pevnost tohoto vztahu je dána plnou integrací fyzické osoby v české společnosti. Tato integrace se projevuje jak vazbami rodinnými, pracovními a sociálními, tak dodržováním právního řádu České republiky. Při vyřizování každé žádosti o udělení státního občanství České republiky je proto nezbytné zabývat se touto integrací v širších souvislostech, s přihlédnutím ke konkrétnímu případu a ne pouze mechanicky posuzovat splnění podmínek pro udělení státního občanství České republiky, které zákon o státním občanství stanoví. Jedná se totiž o obecný požadavek skutečného vztahu fyzické osoby k České republice. Tento skutečný vztah k České republice je posuzován v souladu s citovanou Vysvětlující zprávu k článku 2 Evropské úmluvy o státním občanství z toho pohledu, zda zde existuje sociální skutečnost oddanosti, opravdové spojení existence zájmů a citů spolu s existencí vzájemných práv a povinností, které je vyvozováno zejména z faktu pobytu na území České republiky a integrace fyzické osoby v České republice.

Žalovaný dále poukázal na to, že český právní řád považuje udělení státního občanství České republiky na žádost cizince za završení jeho integrace do české společnosti, nikoli jako její počátek nebo předpoklad pro její zahájení. Použití správního uvážení při rozhodování o udělení státního občanství České republiky je proto z výše uvedených důvodů zcela namístě. K otázce posuzování integrace žalobců do české společnosti pak žalovaný odkázal na rozsudky Městského soudu v Praze sp.zn. 6 Ca 265/2006 a 10 Ca 253/2006. Poukázal rovněž na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30.1.2009 sp.zn. 8Ca 195/2006 ve věci žaloby manželů Š. a jejich dětí proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 15.6.2006 ve věci jejich předchozí žádosti o udělení státního občanství České republiky, ve kterém soud učinil závěr, že správní rozhodnutí přezkoumává soud pouze z hlediska, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil a za meze správního uvážení se považuje smysl a účel zákona o státním občanství a posuzuje se, zda správní uvážení je

v konkrétním případě logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění. V daném případě rodiny Š. správní úřad sice shledal, že splňují podmínky pro udělení státního občanství, stanovené v ustanovení § 7 odst.1 zákona č. 40/1993 Sb., ale současně posuzoval a hodnotil integraci žalobce do české společnosti a přihlížel k jeho rodinným, pracovním a společenským vazbám a k tomu, jak žalobce plní podmínky, vyplývající z právních předpisů státu. Bylo shledáno, že pracovní integrace dospělého žalobce není dostatečná. Soud v rámci řízení o předchozí žalobě rodičů žalobce proti původnímu rozhodnutí ve věci žádosti o udělení státního občanství konstatoval, že správními úřady byly podklady pro vydání rozhodnutí řádně vyhodnoceny, jejich správní uvážení nebylo neomezené, ale bylo podloženo listinnými důkazy založenými ve správním spise. Soud tak (ve věci vedené u podepsaného soudu pod sp.zn. 8Ca 195/2006 – poznámka soudu) shledal, že správní uvážení bylo v tomto konkrétním případě logickým vyústěním řádného hodnocení důkazů, rozhodnutí správních orgánů bylo v souladu se zákonem a ostatními právními předpisy a vyšla ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

Žalovaný dále poukázal na to, že žalobcům byl na území ČR udělen azyl, čímž požívají stejných nebo vyšších výhod a imunit než cizinci s povoleným trvalým pobytem v České republice a ve většině tyto výhody a imunity dosahují výhod a imunit českých státních občanů. Konstatoval, že žalobcům tak byla v České republice po celou dobu jejich pobytu co nejvíce usnadňována asimilace. V případě pracovní integrace matky žalobce je však třeba konstatovat, že od navázání jejího prvního pracovního vztahu v ČR neuběhla dostatečně dlouhá doba, aby bylo možné její pracovní integraci považovat za postačující. Dle názoru žalovaného tento postup správního orgánu v případě matky žalobce nelze považovat za diskriminační, který vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu nešetří její lidskou důstojnost. Žalovaný dále uvedl, že vzhledem k tomu, že rodinným příslušníkům žalobce byla v České republice poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu, je zcela irelevantní námitka, kterou žalobce vyslovuje ve vztahu ke svému dosavadnímu státnímu občanství po vyhlášení samostatnosti Kosova, když poukazuje na jeho problematičnost blížící se až k postavení osob bez státního občanství. Žalovaný zdůraznil, že zákon o státním občanství zohledňuje postavení azylantů rovněž tak, že žadatelé o udělení státního občanství České republiky, kteří jsou azylanty, neprokazují splnění podmínky stanovené v ustanovení § 7 odst.1 písm.b) uvedeného zákona, tzn. prokázání pozbytí dosavadního státního občanství. Žadatelé v postavení azylantů jsou také vybaveni příslušnými doklady vystavenými českými úřady, které jim umožňují pobývat na území ČR i území České republiky opouštět, takže v tomto ohledu jim nejsou do cesty kladeny žádné překážky a jejich osobní status není zpochybňován.

Žalovaný rovněž uvedl, že zásadu jednotného státního občanství v rodině nelze absolutizovat a odhlížet od konkrétních skutečností každého jednotlivého případu. Pokud tedy správní úřad aplikoval tuto zásadu v případě žalobce a dospěl k závěru, že jeho žádosti o udělení státního občanství nevyhoví, když nevyhověl žádosti jeho rodičů a sourozenců, odpovídalo to skutečností, zjištěným v tomto konkrétním správním řízení, neboť se zjišťovaly vazby žalobce na další členy rodiny a posuzovala se integrační hlediska u těch členů rodiny žalobce, na nichž je žalobce při svém pobytu v České republice existenčně závislý.

Závěrem pak žalovaný konstatoval, že ve věci žádosti žalobců o udělení státního občanství České republiky nepřekročil meze správního uvážení, nerozhodoval na základě libovůle ani neporušil procesní předpisy, a nejsou proto dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a

odpovídalo okolnostem daného případu zjištěným řádným procesním způsobem. Zároveň dbal, aby nevznikl neodůvodněný rozdíl při rozhodování obdobných případů a jeho rozhodnutí tak bylo předvídatelné. Napadené rozhodnutí je v souladu se zásadou přiměřenosti, neboť jednoznačně odpovídá skutečnostem zjištěným ve správním řízení ve věci udělení státního občanství ČR a respektuje veřejný zájem. Z uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen, vplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:

Dne 22. 5. 2008 podali Nesim Ghálí a Nuríja Ghálí (žalobci a) a b)) prostřednictvím Krajského úřadu Ústeckého kraje společnou žádost o udělení státního občanství České republiky, do které zahrnuli rovněž své tehdy nezletilé syny Nerhada, Nehra a Elnese. K žádosti předložili své životopisy, rodné listy všech žadatelů, oddací list, výpisy z rejstříku trestů, rozhodnutí o udělení azylu všem žadatelům, lékařské zprávy, doporučení zaměstnavatele žalobce a), jeho pracovní smlouvu a potvrzení o studiu nezletilých dětí.

Dopisy ze dne 6.8.2008 bylo žalobcům a) a b) sděleno, že Ministerstvo vnitra zahájilo dne 1.7.2008 správní řízení ve věci jejich společné žádosti, do které zahrnuli i své nezletilé syny, o udělení státního občanství České republiky. Zároveň byli informováni, že o žádosti jejich syna Nerhada bude nadále vedeno samostatné správní řízení, neboť ke dni podání společné žádosti o udělení státního občanství České republiky byl již osobou starší osmnácti let.

Dne 8.9.2008 se žalobci a) a b) dostavili na předvolání k jednání u Ministerstva vnitra. Za sebe i své nezletilé syny (Nehra Ghálí a Elnese Ghálí) předložili k nahlédnutí cestovní doklady České republiky a prohlásili, že se v České republice trvale a nepřetržitě zdržují, žádné cesty do zahraničí nepodnikají a že území bývalé Jugoslávie od doby, kdy jim byl v České republice udělen azyl, nenavštívili. Dále předložili registrační údaje pojištěnců Všeobecné zdravotní pojišťovny za nezletilé žadatele. Žalobce a) Nesim do protokolu uvedl, že od doby, kdy byla v roce 2006 projednávána jejich předchozí společná žádost o udělení státního občanství České republiky, je i nadále zaměstnán jako řidič ve společnosti Meriton, s.r.o., když toto zaměstnání vykonává nepřetržitě od 1.4.2004. V roce 2006 změnil jeho zaměstnavatel svůj název. Předložil aktuální potvrzení o zaměstnání, jehož součástí je rovněž informace o výši příjmu. Žalobkyně b) Nurija uvedla, že od roku 2006 je i nadále bez zaměstnání, když od 24.4.2003 je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce v Ústí nad Labem. K této skutečnosti doplnila, že by si v ČR ráda obstarala zaměstnání, což se jí však vzhledem k jejímu dlouhodobě neuspokojivému zdravotnímu stavu nedaří. Uvedla, že trpí psychickými problémy a má rovněž zdravotní problémy s páteří. Ohledně svého zdravotního stavu doložila lékařskou zprávu vystavenou dne 15.4.2008, rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 17.9.2003, kterým byla trvale prohlášena za osobu se změněnou pracovní schopností. Dále předložila rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 26.8.2005, kterým jí nebyl v České republice přiznán částečný invalidní důchod, když z její strany nebyla dosažena potřebná doba pojištění. Dále byl předložen přehled vyplacených dávek státní sociální podpory vystavený Úřadem práce Ústí nad Labem, z něhož vyplývá, že žalobkyně od roku 2006 pobírá pravidelné měsíčně sociální příplatek, nezletilým žadatelům je vyplácen přídavek na dítě.

Součástí správního spisu je rovněž záznam o pohovoru konaném dne 21.5.2008 před Krajským úřadem Ústeckého kraje, kdy dospělí žadatelé prokázali znalost českého jazyka,

dále doporučení senátora MUDr. Pavla Sušického ze dne 21.5.2008, stanovisko Úřadu městské části Ústí nad Labem – město ze dne 28.5.2008, stanovisko Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 3.6.2008, stanovisko Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, ze dne 24.6.2008, stanovisko odboru azylové a migrační politiky ze dne 12.8.2008 a nájemní smlouva uzavřená mezi Jiřím Š. a Romanou Š. jako pronajímateli na straně jedné a žalobcem a) jako nájemcem na straně druhé ze dne 4.12.2000, na jejímž základě pronajímatel přenechává nájemci do užívání byt č. 9 o velikosti 1 + 4 s příslušenstvím první kategorie v pátém podlaží domu č.p. 2450/29 v ulici Hornická v Ústí nad Labem na dobu určitou, a to na 10 let, od 5.12.2000 do 6.12.2010.

V případě žalobce Nerhada bylo zjištěno, že přicestoval do České republiky společně s rodiči a sourozenci v roce 1999. Rozhodnutím příslušného správního úřadu ze dne 30.8.2000 byl matce žalobce společně s tehdy desetiletým žalobcem udělen azyl.

Žalobce v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí o rozkladu studoval druhý ročník střední školy ve studijním oboru peněžní manipulace. Podle sdělení ředitele školy dosahuje žalobce nadprůměrných studijních výsledků, je bezproblémový, spolehlivý, slušný a kamarádský.

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 22.10.2008, č.j. VS-1280/53/2-2008, nebylo žádosti žalobce o udělení státního občanství České republiky vyhověno. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvedl, že žadatel je dosud existenčně a finančně zcela závislý na svých rodičích, se kterými sdílí společnou domácnost a lze očekávat, že tato závislost bude trvat minimálně do doby, než žalobce ukončí své středoškolské studium. Proto ministerstvo dospělo k závěru, že není v současné době vhodné, aby se žadatel stal osobou s odlišným státním občanstvím, než kterým disponují jeho rodiče.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasný rozklad, ve kterém namítl, že rozhodnutí o neudělení státního občanství je nesprávné a neodpovídá zjištěným okolnostem případu, což je v rozporu s ustanovením § 2 odst.4 správního řádu. Podle názoru žalobce nebyl při posuzování jejich žádosti dostatečně zohledněn zdravotní stav matky žadatele. Poukázal na to, že nedostatečná pracovní integrace matky žadatele je výsledkem objektivních okolností, které byly v průběhu správního řízení doloženy. Dále namítl, že při posuzování integrace jejich rodiny do české společnosti se správní orgán prvního stupně zaměřil pouze na pracovní uplatnění jednoho ze žadatelů, přičemž odhlédl od všech ostatních skutečností, které potvrzují integraci celé rodiny žadatelů do české společnosti. Poukázal na to, že otec žalobce má stabilní zaměstnání, oba synové navštěvují základní školu a dlouhodobě se věnují sportovní činnosti ve fotbalových oddílech. Byla tedy dostatečně prokázána pevná, úzká a trvalá vazba mezi nimi a Českou republikou. V České republice mají členové rodiny udělený azyl již osm let. V této souvislosti poukázali na článek 34 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, který Českou republiku zavazuje, aby co nejvíce usnadňovala uprchlíkům asimilaci a udělení státního občanství. Dále žalobce polemizoval s obsahem aplikované zásady jednotného státního občanství členů rodiny.

O podaném rozkladu rozhodl ministr vnitra žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 13.7.2009, č.j. MV-96/VS-2009, kterým rozklad zamítl. V odůvodnění rozhodnutí ministr zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl, že udělení státního občanství je výrazem svrchovanosti státní suverenity a každý stát má právo stanovit podmínky, za kterých mohou cizinci nabýt jeho státní občanství. Poukázal na to, že je ve sféře volného uvážení státu, zda cizinci bude české státní občanství uděleno či nikoliv. Zdůraznil, že na udělení státního

občanství České republiky, stejně jako na prominutí splnění některé z podmínek pro jeho udělení, není právní nárok. Odvolací orgán dále konstatoval, že při posuzování žádosti je hodnoceno nejen splnění zákonem stanovených podmínek pro udělení státního občanství České republiky, ale také integrace žadatele do české společnosti. Tato integrace je charakterizována jak vazbami rodinnými, tak vazbami pracovními a sociálními, a samozřejmě i dodržováním právního řádu tohoto státu. Při vyřizování každé žádosti o udělení státního občanství České republiky je tedy nezbytné zabývat se touto integrací v širších souvislostech s přihlédnutím ke konkrétnímu případu.

Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán ve smyslu ustanovení § 75 odst.2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.

Podle ustanovení § 7 odst.1 zákona č. 40/1993 Sb. státní občanství České republiky lze na žádost udělit fyzické osobě, která splňuje současně tyto podmínky:

- a) má na území České republiky ke dni podání žádosti po dobu nejméně 5 let povolen trvalý pobyt a pro tuto dobu se zde převážně zdržuje,
- b) prokáže, že nabytím státním občanství České republiky pozbuje dosavadní státní občanství nebo prokáže, že pozbyla dosavadní státní občanství, nejde-li o bezdomovce nebo osobu s přiznaným postavením uprchlíka na území České republiky,
- c) nebyla v posledních 5 letech pravomocně odsouzena pro úmyslný trestný čin,
- d) prokáže znalost českého jazyka a
- e) plní povinnosti vyplývající z ustanovení zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt a vstup cizinců na území České republiky, povinnosti vyplývající ze zvláštních předpisů upravujících veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení, důchodové pojištění, daně, odvody a poplatky.

Podle odstavce 2 uvedeného ustanovení manželé mohou podat společnou žádost o udělení státního občanství České republiky.

Podle ustanovení § 10 odst.3 zákona č. 40/1993 Sb. ministerstvo je povinno posoudit žádost o udělení státního občanství i z hlediska bezpečnosti státu; může si přitom vyžádat stanoviska Policie České republiky a zpravodajských služeb České republiky; pokud je obsahem těchto stanovisek informace podléhající utajení podle zvláštního zákona, nestává se součástí spisu.

Městský soud v Praze konstatuje, že podle výše uvedené právní úpravy není dán právní nárok na udělení státního občanství. Koncepce právní úpravy státního občanství vychází z principu suverenity státní moci a je výsostným právem státu určovat podmínky, za kterých se nabývá a pozbývá státní občanství. Ani v případě splnění všech zákonných podmínek pro udělení státního občanství (ustanovení § 7 odst.1 zákona č. 40/1993 Sb.) tedy nemusí být žádosti o udělení státního občanství České republiky vyhověno.

V legislativní praxi se za slovy „lze“ nebo „může“ skrývají případy, kdy právní předpis poskytuje správnímu orgánu prostor pro správní uvážení v rámci podmínek, které stanoví. Tato pravomoc správních orgánů je označována jako pravomoc diskreční. Trvalost a

pevnost svazku, institutu státního občanství, jenž je trvalým a pevným svazkem fyzické osoby s Českou republikou je dána plnou integrací fyzické osoby projevující se v rodinných, pracovních, sociálních a dalších vazbách. Ministerstvo vnitra je proto nejen oprávněno, ale i povinno zkoumat okolnosti každého jednotlivého případu při respektování smyslu a účelu zákonů a mezí, které tyto zákony stanoví. Nemůže jít proto o pouhé mechanické posouzení splnění podmínek uvedených v ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb.. V případě, že jsou podmínky uvedené v shora citovaném ustanovení splněny, správní orgán hodnotí další skutečnosti významné z hlediska žádosti o udělení státního občanství České republiky a právě v této další fázi nastupuje správní uvážení.

Stát prostřednictvím svých orgánů rozhoduje na základě volné správní úvahy, zda cizinci státní občanství udělí či nikoliv. I v případě volného správního uvážení však správní orgán musí respektovat stanovené procesní postupy a základní právní principy správního rozhodování a jeho rozhodnutí musí být přezkoumatelné, aby byla vyloučena libovůle při rozhodovací činnosti správního orgánu. Správní rozhodnutí, které bylo učiněno na základě volného správního uvážení, soud přezkoumává pouze z toho hlediska, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil (ustanovení § 78 odst.1 s.ř.s.). Jde-li - jako je tomu v daném případě - o zcela volné uvážení správního orgánu jako představitele suverénního státu, je třeba za meze správního uvážení považovat smysl a účel zákona o státním občanství a posoudit, zda správní uvážení je v konkrétním případě logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění.

Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích ze dne 4.2.2006, č.j. 2As 31/2005-78, a ze dne 20.8.2009, č.j. 5As 39/2009-81, dostupných na www.nssoud.cz, i když správní orgán rozhoduje na základě volné správní úvahy, musí být jeho rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. Správní orgán zejména nesmí z textu ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 40/1993 Sb. dovozovat, že k podmínkám zde uvedeným může připojovat podmínky další, v textu zákona neuvedené, jak by vyplývalo z doslovného chápání významu slova „lze“. Takové volné rozšiřování podmínek udělení státního občanství by právě bylo libovůlí. Výčet v citovaném ustanovení považuje soud za taxativní; rozšířit jej lze jen na základě jiného výslovného zákonného ustanovení, za jaké lze považovat například zohlednění bezpečnostních zájmů státu, které je žalovanému uloženo v ustanovení § 10 odst.3 zákona č. 40/1993 Sb.

Z odůvodnění rozhodnutí správního úřadu v obou stupních je zřejmé, že se žádostí žalobce správní úřad podrobně zabýval, náležitě zjistil skutečný stav věci a provedené důkazy řádně zhodnotil. Na základě uvedeného pak dospěl k závěru, že přestože žalobce splňuje podmínky, uvedené v ustanovení § 7 odst.1 zákona č. 40/1993 Sb., brání udělení státního občanství České republiky nedostatečná pracovní integrace matky žalobce Nuríji Š. v důsledku aplikace zásady jednotného státního občanství členů rodiny, kterou odůvodnil ministr v rozhodnutí o rozkladu tím, že studující žalobce je existenčně závislý na svých rodičích minimálně po dobu trvání středoškolského studia.

Jak již soud uvedl výše, jedním z kritérií úvahy, zda cizinci udělit státní občanství, je i míra integrace daného cizince do české společnosti. Posuzování integrace žalobce s odvoláním na pracovní integraci jeho matky za uvedených okolností proto nepovažuje soud za překročení zákonem stanovených mezí správního uvážení ani za rozšíření podmínek, stanovených v ustanovení § 7 odst.1 uvedeného zákona. Skutečnost, že správní orgány přihlédly k tomu, jakým způsobem se matka žalobce, se kterou žije žalobce ve společné domácnosti, snaží pracovně integrovat do české společnosti, je podle názoru soudu adekvátní

smyslu a účelu zákona o státním občanství. Důvody, pro které nebylo žádosti žalobce o udělení státního občanství vyhověno, jsou z odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů zřejmé a soud je považuje za dostatečné pro závěr, že správní orgány nerozhodovaly na základě libovůle a při svém rozhodování nepřekročily zákonem stanovené meze správního uvážení. Tato úvaha byla podle názoru soudu provedena v souladu s kritérii uvedenými ve shora citovaných rozsudcích Nejvyššího správního soudu.

Městský soud v Praze s ohledem na výše uvedené shledal, že v přezkoumávaném správním řízení nedošlo k porušení práv žalobce. Správní orgány se nedopustily libovůle, když při posuzování žádosti žalobce přihlížely k posuzování integrace jak žalobce samotného, tak i jeho rodičů, na nichž je žalobce z objektivně zjištěných důvodů dosud existenčně závislý. Správně pak správní úřad posoudil v souladu s principem proporcionality splnění těch podmínek, jež jsou obsaženy v ustanovení § 7 odst.1 zákona č. 40/1993 Sb., a napadené rozhodnutí soud neshledal nepřezkoumatelným. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se podle názoru soudu žalovaný dostatečně vypořádal se všemi důvody rozkladu a řádně odůvodnil názor, ze kterého při rozhodování o rozkladu vycházel. Správní uvážení je v daném případě logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění, která mají oporu ve správním spise.

K námitce žalobce, týkající se jeho osobního statusu ve vazbě na argumentaci žalovaného, že postavení azylantů je staví do situace srovnatelné s občany České republiky, je třeba uvést, že vzhledem k tomu, že žalobci a členům jeho rodiny byla v ČR poskytnuta mezinárodní ochrana formou azylu, požívají výhod a imunit srovnatelných s občany ČR. Navíc je v této souvislosti třeba zdůraznit, že zákon o státním občanství zohledňuje postavení azylantů rovněž tak, že žadatelé o udělení státního občanství ČR, kteří jsou azylanty, neprokazují splnění podmínky, stanovené v ustanovení § 7 odst.1 písm.b) uvedeného zákona, tzn. prokázání pozbytí dosavadního státního občanství. Z uvedeného tedy vyplývá, že jejich osobní status není zpochybňován. S ohledem na uvedené proto soud uvedenou námitku žalobce důvodnou neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů proto soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobci ve věci úspěch neměli a žalovanému žádné prokazatelné náklady nad rámec běžných činností správního úřadu v řízení nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Praze dne 8.března 2012

JUDr. Hana Plíhalová
předsedkyně senátu